

REDACTIONEEL GEDEELTE

DE ZIEKENVERZORGINGSWET

Nadat een *zesde* Nota van Wijziging was ingediend, heeft de Tweede Kamer in haar zitting van 10 Maart j.l. dit Wetsontwerp zonder hoofdelijke stemming van de agenda afgevoerd, hetgeen practisch beteekent dat over deze poging tot regeling van het Ziekenfondswezen „la mort sans phrase” werd uitgesproken.

Ofschoon men er zich over kan verbazen, dat na al de gedane moeite er zelfs geen discussie noodig werd geacht, is het feit dat er nog voortdurend aan het ontwerp moest worden „gedokterd”, wel een bewijs dat de materie inderdaad nog niet rijp was voor een beslissing, ondanks een voorbehandeling van ongeveer twintig jaren!

Hoewel betreurd moet worden dat daardoor een regeling der Ziekenfondskwesties wellicht wederom ad calendas graecas wordt uitgesteld, zou toch een oplossing die vrijwel geen enkele partij meer bevredigde ook niet gewenscht zijn geweest en zal men naar onze meening thans moeten trachten langs anderen weg tot een regeling te geraken.

Wij hebben vroeger (Zie T. v. T., Oct. 1936) reeds uiteengezet waarom ons inziens de nu gevolgde weg tot mislukking moest voeren en wij verwachten daarom ook van een eventuele vernieuwde poging in deze richting evenmin heil.

Immers, het *oorspronkelijke* uitgangspunt van den Wetgever was, dat de Staat jaarlijks een niet onbelangrijk bedrag zou

uittrekken voor het Ziekenfondswezen en dat er daarom alle reden was om wettelijke voorzieningen te treffen ten einde zorg te dragen dat dit geld behoorlijk werd besteed. Op het moment dat door de gewijzigde economische omstandigheden de Staat niet langer bereid was voor dit doel gelden te voeteeren, verviel die grondslag en zou een wettelijke regeling alleen dan zin hebben, wanneer vaststond dat anders ongewenschte situaties zouden ontstaan of blijven bestaan, die niet of niet langer konden worden geduld!

Het wil ook ons voorkomen dat daarvoor geen bewijzen zijn gegeven. Al zijn er in sommige fondsen ongetwijfeld toestanden die verbetering behoeven, zij zijn toch niet van dien aard, dat ingrijpen door den Wetgever dringend geboden is en des te minder, omdat niemand gedwongen wordt lid van zulk een fonds te zijn en een gezonde concurrentie het mogelijk maakt betere fondsen te stichten waarvan dan de betrokkenen uit welbegrepen eigenbelang vanzelf wel lid zullen worden.

Wanneer inderdaad bij verschillende fondsen de opgebrachte gelden, die voor de behandeling van zieken bestemd zijn, voor een deel onnoodig voor andere doeleinden worden besteed, dan zou daaruit moeten volgen dat beter werkende zusterinstellingen die hulp òf voor een lagere contributie kunnen verschaffen, òf wel dat voor hetzelfde bedrag mèer hulp kan worden verleend. Dit zou op den duur den ziekenfondsleden niet verborgen kunnen blijven.

Dat bij de Ziekenfondshulp de positie der artsen, apothekers en tandartsen niet in het gedrang moet geraken is niet alleen een belang van deze groepen, maar zeker ook van de patienten zelve, hetgeen wel door niemand zal worden ontkend.

Dat echter deze belangen in een ziekenfondswet zouden moeten worden geregeld, wil er bij ons niet in, omdat er dan noodzakelijkerwijze een vertroebeling ontstaat die voor geen enkele partij dienstig kan zijn. Zij zullen dan onherroepelijk worden beschouwd als eenzijdige groepsbelangen (hetgeen dan ook is geschied) en als zoodanig worden bekeken en becritiseerd.

De noodzakelijkheid van het hooghouden van de vrije beroepen hebben wij nog nimmer hooren ontkennen en geen verstandig mensch zal dit vermoedelijk ooit doen, zoolang men te maken heeft, niet alleen met de betaalde werkkracht van de beoefenaren, maar tevens met factoren als betrouwbaarheid en toewijding, factoren die voor een groot deel door den leek niet te controleren zijn!

Om die redenen is er in den loop der tijden een ethiek dier beroepen ontstaan, die in hooge mate aan de uitoefening is ten goede gekomen en die bijv. voor de advocaten wordt gecontroleerd door een Raad van Toezicht en Discipline met uitgebreide macht. Een poging om voor den artsenstand iets dergelijks te bereiken heeft men gedaan door het creëren van de z.g. tuchtwet, die echter in de praktijk niet voldoende is gebleken.

Inmiddels is door de enorme toename van het aantal beoefenaren der vrije beroepen een toestand ontstaan, die het wenschelijk maakte dit vraagstuk nader te bekijken en het zeer uitvoerige rapport der z.g. „Commissie Limburg” is inderdaad verontrustend genoeg!

Men zal binnen afzienbaren tijd ongetwijfeld maatregelen onder de oogen moeten zien om ongunstige gevolgen af te wenden en men heeft o.a. genoemd: verlenging en verzwaring van studie, numerus clausus, etc.

Het wil ons voorkomen dat dergelijke maatregelen niet tot het doel kunnen voeren en overigens noch logisch, noch gewenscht zijn.

Wanneer straks de jonge Nederlander geen advocaat, arts, apotheker, etc. zou mogen worden omdat er reeds te veel zijn, wat mag hij dan wèl? Want met hetzelfde recht zullen dan de fabrikanten, de winkeliers en wie weet wie meer hetzelfde gaan eischen.

Waar moeten deze jongeren dan blijven? Ons inziens is het belang van den Staat niet betrokken bij het *aantal* van een bepaalde groep, maar wèl bij het feit, dat zij hun beroep naar behooren uitoefenen en geen gevaar voor de gemeenschap worden.

Daartegen kan uitsluitend worden gewaakt door die uitoefening aan een controle te onderwerpen en wil deze controle

effect hebben, dan zal zij moeten worden uitgeoefend door vakgenooten, zij het dan ook dat die vakgenooten onbetwistbaar tot de besten zullen moeten behooren en onafhankelijk zullen moeten zijn.

Wanneer men het college dezer „vakrechters” laat kiezen door de betrokkenen zelf, aangevuld door den Staat, voorzover hij dit nuttig en noodig acht, dan zal voorkomen worden dat de „struggle for life” aanleiding geeft tot voor het algemeen belang ongewenschte consequenties.

Dat college zal dan niet alleen de ethiek van den stand hebben te bepalen, maar ook sancties moeten kunnen toepassen, wanneer die ethiek in het gedrang komt. Dan werkt het instituut vooral preventief, zooals hier en daar het buitenland bewijst.

In dat geval zullen deze colleges, voorzover het de deelnemers aan Ziekenfondsen betreft, ook kunnen vaststellen wat de ethische voorwaarden moeten zijn waaronder daar kan worden gewerkt en dan zullen dergelijke voorwaarden, door niet direct belanghebbenden vastgesteld en gemotiveerd, ongetwijfeld heel wat gemakkelijker worden aanvaard dan thans het geval is, nu zij veelal worden aangezien als vakverenigingseischen van de slechte soort!

Waar thans een wettelijke regeling van het Ziekenfondswezen vermoedelijk voor langen tijd van de baan is, is er meer reden dan ooit, om deze mogelijkheid zonder verwijl onder het oog te zien!

N.